

Освітні шляхи

в Австрії

Спеціальне
видання для
українських
родин

Освітні шляхи

в Австрії

Відень, 2022 р.

Контактні дані

Редактор і власник:

Федеральне міністерство освіти, науки та досліджень

Minoritenplatz 5

1010 Wien

+43 1 531 20-0

www.bmbwf.gv.at

Фото: iStock/Sadeugra, сторінка 5: BMBWF/Енді Венцель (Andy Wenzel)

Оформлення: ВКА Design & Grafik

Спеціальне видання брошури «Освітні шляхи в Австрії» 2021/22

Відень, 2022 р.

Зміст

Передмова	5
Система освіти в Австрії	6
Дошкільні виховні заклади	8
Початкова школа	13
Середня школа	20
Інклюзивна школа/спеціальна школа	25
Політехнічна школа	28
Загальноосвітня повна середня школа	32
Професійна школа	36
Професійно-технічне училище	40
Техникум	46
Атестат зрілості в загальноосвітніх повних середніх школах та технікумах	53
Освіта до 18	57
Коледж/курс практичної підготовки	61
Викладати по всьому світу	65
Вища школа	68
Університет	71
Спеціалізований вуз	72
Педагогічний вуз	73
Приватна вища школа та приватний університет	76

Erasmus+	78
Освіта для дорослих	81
Шкільні психологічні консультації.....	85
Психологічні консультації для студентів.....	89
Контактні та сервісні пункти в BMBWF та у федеральних землях	92

Передмова

Шановні батьки, законні опікуни,
учні, студенти!

Війна проти вашої країни принесла вам і вашим родинам нескінченні страждання. Якщо ви читаєте ці рядки, сподіваюся, ви благополучно прибули до Австрії. Ми хочемо допомогти вам адаптуватися в нашій країні, а саме відчутти себе в безпеці, вести звичайний спосіб життя та скористатися перспективами. До них входить і можливість продовжувати освітній шлях як для вас, так і для членів вашої родини. У цій брошурі представлено огляд усієї австрійської системи освіти – від початкової освіти до освіти для дорослого населення. Якщо у вас є запитання щодо відвідування школи, ви завжди можете звернутися до працівників відділів освіти (органи, що відповідають за шкільну систему у федеральних землях) (с. 96). У разі виникнення запитань щодо відвідування дошкільних виховних закладів, звертайтеся до компетентних державних органів (с. 93). Якщо вам чи комусь із членів вашої родини потрібна психологічна підтримка, звертайтеся до шкільних психологів (с. 86). Консультації проводяться українською мовою. Якщо у вас є питання про навчання в австрійських університетах, ми рекомендуємо звертатися безпосередньо до відповідного університету. На сторінках 69–77 цієї брошури ви знайдете огляд курсів в Австрії, дані про вступ до вищих навчальних закладів та відповідну консультативну інформацію.

Бажаю вам і вашим родинам всього найкращого та багато сил у цей непростий час.

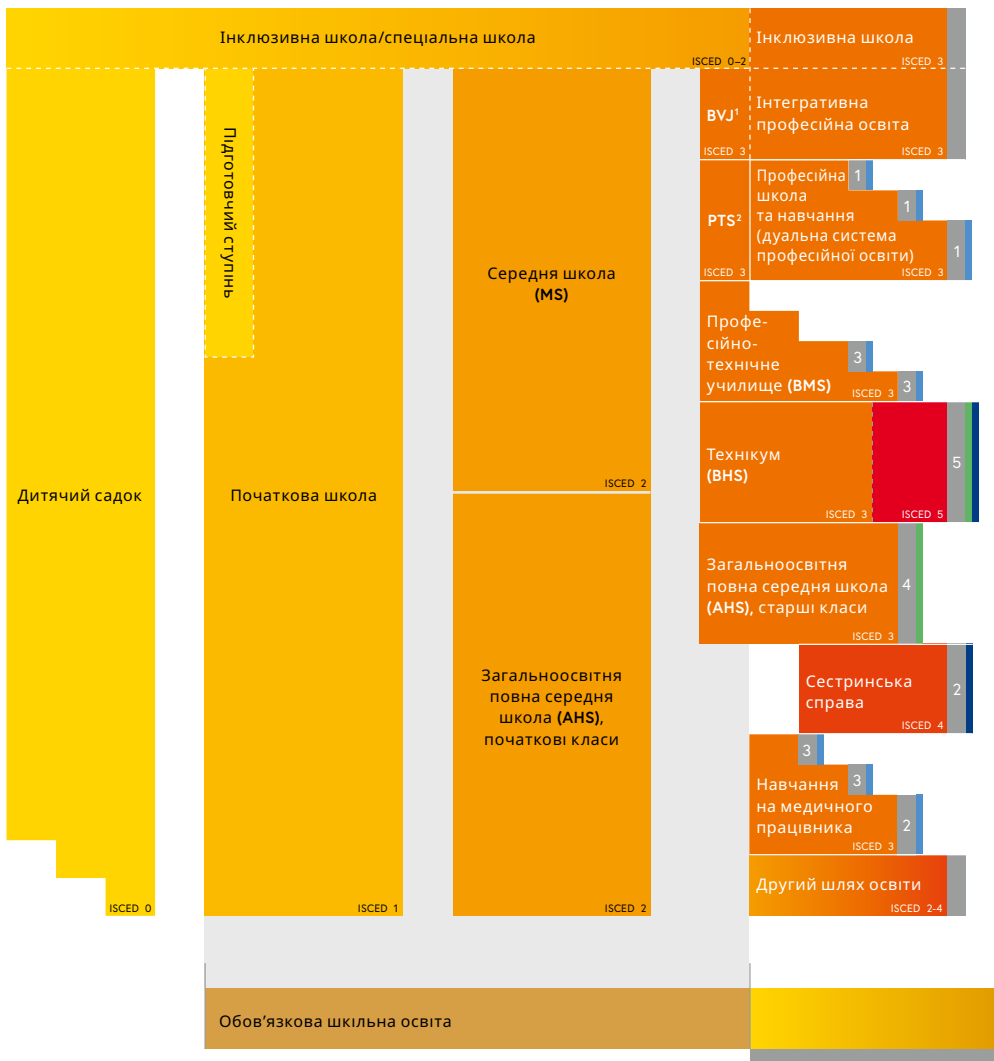

З повагою, Мартін Полашек

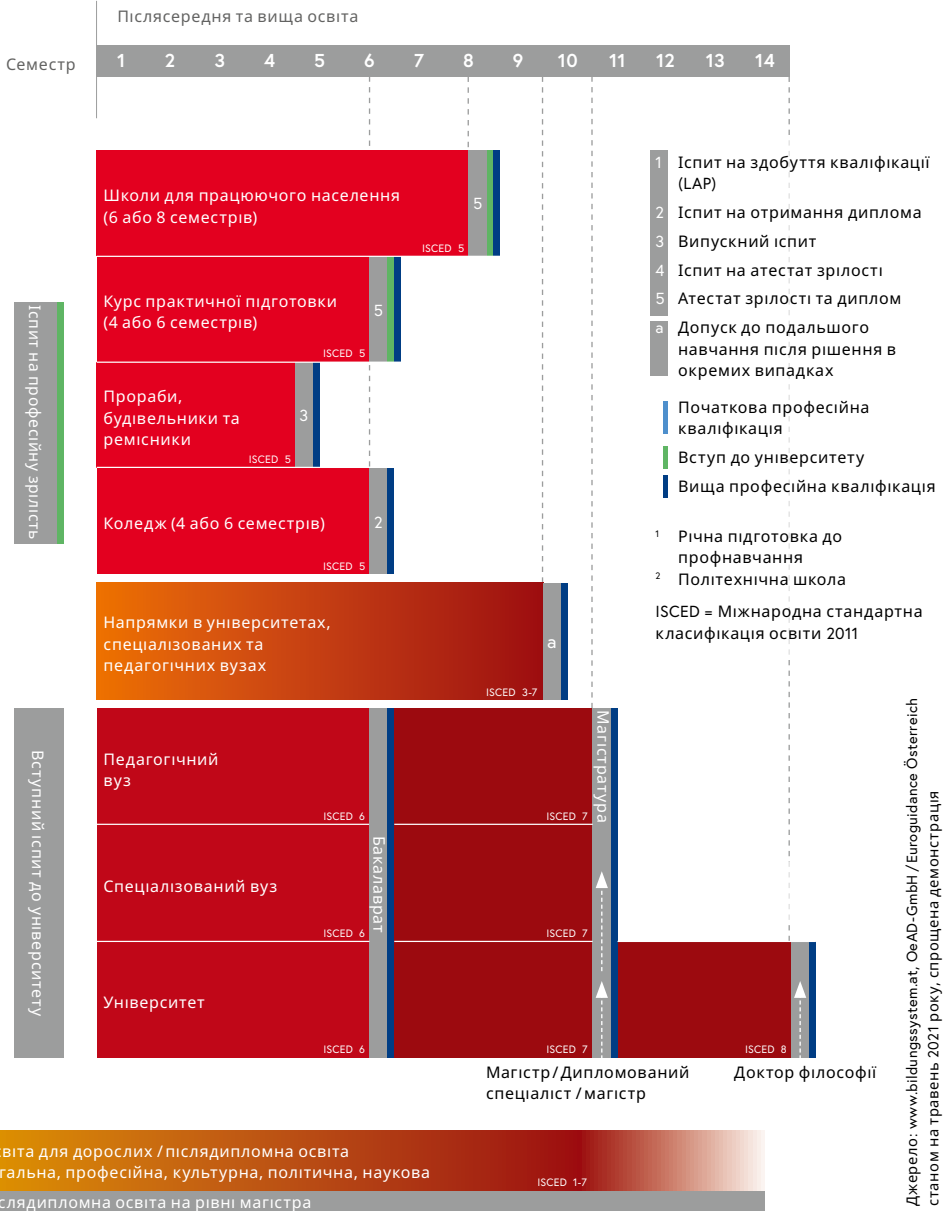
Федеральний міністр освіти, науки та досліджень

Система освіти в Австрії

Клас	Перший ступінь				Другий ступінь I				Другий ступінь II						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Вік	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

Дошкільні виховні заклади

Дошкільні виховні заклади

Дошкільні заклади, наприклад, дитячі садки – це перші в житті освітні структури, в яких здійснюється **сприяння розвитку дітей** з урахуванням їхнього віку, а також індивідуальних можливостей та потреб. Відвідування дошкільного виховного закладу є найкращим стартом для початку освітнього шляху дитини та підвищення її шансів на отримання якісної освіти.

До дошкільних виховних закладів відносяться **організації різних моделей**. До них належать заклади для дітей до трирічного віку, наприклад, дитячі ясла, та дитячі садки, які відвідують діти віком від трьох до шести років. Також працюють заклади для дітей різного віку, а саме дитячі будинки та дитячі групи. Назви таких моделей у різних федеральних землях можуть відрізнятись. Можливий також нагляд за дітьми із залученням нянь, який найчастіше практикується у приватних закладах.

Для того, щоб мати можливість працювати педагогом у дошкільному виховному закладі необхідно закінчити навчальний заклад зі спеціалізацією в галузі елементарної педагогіки – це може бути або технікум з п'ятирічною програмою, або коледж. Навчання в технікумі завершується складанням іспиту на отримання атестата зрілості та диплома. Тривалість навчання складає п'ять років. Навчання в коледжі завершується складанням іспиту на отримання диплома. Умовою для вступу є складання іспиту на атестат зрілості, вступного іспиту або іспиту на професійну зрілість. Тривалість навчання складає два роки або без відриву від роботи від п'яти до шести семестрів. З 2021/22 навчальних років в педагогічних універ-

ситетах ввели новий навчальний курс «Елементарна педагогіка», який є додатковою можливістю для входження в професійну сферу дошкільної освіти, а саме здобуття кваліфікації вихователя групи особами, які пройшли відповідну підготовку.

Щоб працювати асистентом вихователя в дошкільному виховному закладі, однією з можливостей є навчання в технікумі за спеціальністю асистент вихователя. Асистент вихователя допомагає вихователю групи виконувати педагогічні завдання, а також займається рутинними справами. Навчання в технікумі триває три роки і завершується складанням випускного іспиту.

Запис

Щоб отримати місце в дошкільному виховному закладі, рекомендується заздалегідь записатися. Додаткову інформацію дивіться за посиланням: www.oesterreich.gv.at > Geburt > Behördenwege

Обов'язкове безкоштовне відвідування по півдня

Діти, які до 31 серпня відповідного року досягли п'ятирічного віку, зобов'язані щонайменше **чотири рази на тиждень та загалом 20 годин відвідувати відповідні дошкільні виховні заклади**. Звільнення від плати за відвідування не поширюється на харчування та участь у спеціальних заходах (на-приклад, екскурсіях). Дошкільні виховні заклади відповідають виховним цілям лише в тому випадку, якщо навчання в них здійснюється літературною німецькою мовою.

Обов'язок **відвідування** діє до 31 серпня після досягнення дитиною шестирічного віку. Діти, які пішли до школи раніше, звільняються від обов'язку відвідування дошкільного закладу.

Обов'язок відвідування дошкільного закладу діє протягом усього навчального року, за винятком встановлених земельним законодавством канікул, відпустки тривалістю п'ять тижнів, під час хвороби дитини чи опікунів, а також у разі надзвичайних ситуацій.

У разі подання заяви опікунами в земельне управління, діти через інвалідність, особливу педагогічну потребу, з медичних причин, або через віддаленість чи важкодоступність до найближчого закладу від місця проживання можуть звільнитися від обов'язку відвідувати відповідний дошкільний виховний заклад.

Також можна подати заяву на обов'язкове відвідування у вигляді домашнього виховання чи нагляду нянею. Умовою для цього є відсутність потреби у сприянні розвитку, що здійснюється літературною німецькою мовою, та гарантія виконання виховних завдань і прищеплення моральних цінностей.

Детальну інформацію щодо обов'язкового відвідування можна отримати в управлінні уряду відповідної федеральної землі або магістраті міста Відня.

Ранній мовний розвиток

Відповідні дошкільні виховні заклади повинні від самого початку розвивати **мовні навички дітей**, до того ж сприяння освоєнню літературної німецької мови також має здійснюватися з чотирирічного віку. Перевірка цих навичок проводиться в рамках єдиного федерального тестування рівня мовної підготовки – «BESK (DaZ) KOMPAKT» – у дошкільних виховних закладах із трирічного віку, а також у школі під час прийому до цього навчального закладу. Для постійного розвитку мовних навичок використовується перехідний лист дошкільних виховних закладів, що містить інформацію про сильні та слабкі аспекти мовного розвитку дитини і, у такий спосіб відображає конкретну вихідну ситуацію для подальшого планування роботи з нею.

www.bmbwf.gv.at

> Themen > Elementarpädagogik

Початкова школа

Обов'язкова шкільна освіта

Всі діти, які постійно проживають в Австрії, зобов'язані отримати загальну дев'ятирічну шкільну освіту. Діти, яким до 1 вересня або безпосередньо 1 вересня виповнилося 6 років, підлягають обов'язковому шкільному навчанню в навчальному році, що починається у вересні поточного року, та мають бути записані батьками або опікунами до початкової школи.¹ Початкова школа складається із 4 класів. Як правило, учні відвідують початкову школу віком від 6 до 10 років.

Запис **до школи** гарантує дитині місце у школі, переважно в тій, до якої її було записано, або у сусідній школі, якщо кількість заявок у першій школі перевищує кількість навчальних місць. Надання місця у школі здійснюється школою або управлінням освіти.

Готовність до навчання у школі

Під час подання заяви на зарахування до школи перевіряється, чи готова дитина до шкільного навчання. Для цього адміністрація школи може застосовувати новий додатковий метод. Це так зване

---

1 Якщо дитина народжена раніше розрахункового терміну, «датою народження» може бути розрахункова дата народження за паспортом матері та дитини. Це означає, що для такої дитини існує можливість перенесення початку обов'язкового шкільного навчання на один рік. (Приклад: розрахунковою датою народження є 15 вересня, але дитина з'явилася на світ 1 вересня. Якщо датою народження вважати 1 вересня, дитина повинна йти до школи у вересні, а якщо – 15 вересня, то до школи їй можна йти тільки наступного навчального року.) Опікуни повинні вказати на це під час подання заяви на зарахування до школи та принести із собою паспорт матері та дитини.

тестування при вступі до школи, яке відображає рівень розвитку дитини і за необхідності дозволяє школам та батькам визначити оптимальний варіант її **розвитку** ще до початку навчання. Враховується також характеристика дитини з дитячого садка. Вважається, що дитина готова до навчання в школі, якщо вона може вільно сприймати програму першого класу без надмірного перевантаження. Якщо дитина ще не готова до навчання в школі, але вже досягла віку її відвідування, таку дитину зараховують у підготовчу групу.

Якщо тестування при вступі до школи не дозволяє однозначно оцінити **знання німецької мови**, вони ще раз перевіряються з другої спроби. Дуже важливо, щоб дитина могла сприймати програму саме з мовного аспекту. Якщо з'ясується, що знання німецької мови є недостатніми, дитина проходить навчання у спеціальному класі або на спеціальних курсах німецької мови.

Відвідування школи на **підготовчому рівні** дітьми, зобов'язаними до вступу в школу, але не готовими до навчання в ній, здійснюється в окремих підготовчих класах або разом із дітьми 1-го класу чи 1-го та 2-го класів. Навчання на підготовчому рівні здійснюється за окремим навчальним планом.

Діти, які ще не зобов'язані відвідувати школу, і які досягають 6-річного віку до 1 березня наступного календарного року, але вже готові до навчання, можуть бути зараховані до першого класу **достроково**. Умовою для цього є позитивний результат тестування та письмова заява батьків на адресу адміністрації школи.

Вивчення німецької мови в австрійських школах

Метою німецької моделі підтримки учнів із недостатнім знанням німецької мови є раннє та інтенсивне вивчення німецької мови як мови навчання. Це необхідно для того, щоб учні могли відвідувати звичайні уроки та якомога швидше переходити до звичайного класу.

1 Навчання у трьох різних форматах

Знання німецької мови дітей та молоді оцінюється під час зарахування до школи на основі стандартизованої процедури тестування МІКА-D (інструмент оцінювання мовних знань – німецької мови). На основі результатів МІКА-D визначається спосіб вивчення мови майбутніми учнями.

Можливі три варіанти вивчення мови:

- a. Відвідування **спеціального класу з вивчення німецької мови** До спеціального класу з вивчення німецької мови ходять учні, які погано володіють німецькою мовою як мовою навчання або зовсім не володіють нею (результат МІКА-D: незадовільний). У такому класі навчання проводиться за інтенсивною програмою вивчення німецької мови, що охоплює 15 (перший шкільний ступінь) або 20 годин на тиждень (від другого шкільного ступеня 1). З точки зору інтеграції та закріплення мовних навичок учні також відвідують звичайні уроки (на-приклад, фізичні вправи та спорт), а також їздять на екскурсії та приймають участь у проєктах. Наприкінці кожного семестру проводиться оцінювання знань учнів із

німецької мови за допомогою MIKA-D та, за необхідності, здійснюється перехід на інший формат вивчення.

- b. Відвідування **курсів із вивчення німецької мови** паралельно зі звичайними уроками. Учні вже досягли певного рівня володіння німецькою мовою, але ще не можуть відвідувати звичайні уроки без інтенсивного вивчення німецької мови (результат MIKA-D: недостатній). Більшість предметів вивчається на звичайних уроках, а німецька мова викладається по 6 годин на тиждень. Наприкінці семестру знову проводиться оцінювання знань за допомогою інструменту MIKA-D і, за необхідності, здійснюється перехід на інший формат вивчення.
- c. Відвідування звичайних класів, та за потреби, додаткове вивчення німецької мови. Учні можуть сприймати матеріал на уроках німецькою мовою (результат MIKA-D: задовільний). Залежно від індивідуальних потреб вивчення мови та організаційних вимог за місцем знаходження школи, учні продовжують розвивати (інтегративну або додаткову) німецьку мову як мову навчання.

2 Дострокова або стандартна процедура зачування учнів до звичайних класів

Завдяки вивченню мови у **спеціальному класі** або на **курсах із вивчення німецької мови** діти та підлітки мають можливість перейти до навчання за стандартною програмою. Залежно від результатів MIKA-D наприкінці кожного семестру **або не пізніше ніж через чотири семестри** учні починають навчатися за стандартною програмою. Учні відвідують звичайні уроки та навчаються за програмою, описаною в пункті 1с.

3 Перевірка знань німецької мови з використанням стандартизованої процедури тестування

З точки зору прозорості та об'єктивності під час зарахування учнів до звичайних початкових і середніх шкіл використовується інструмент **MIKA-D** – єдиний та стандартизований інструмент у всій Австрії.

4 Оцінювання та перехід

У **спеціальних класах із вивчення німецької мови** оцінювання успішності учнів не передбачено. Наприкінці навчального року учні **спеціальних класів із вивчення німецької мови** одержують підтвердження про їх завершення. На підставі результатів MIKA-D, а саме з оцінкою «задовільно» наприкінці навчального року на зборах вчителів класу або шкільних зборах приймається рішення про можливість переходу учнів до наступного класу.

Учні, які відвідують **курси з вивчення німецької мови**, проходять оцінювання окремих предметів з урахуванням їхнього володіння німецькою мовою, але за умови, якщо вони знають предмет. Перехід до наступного класу можливий за умови позитивної оцінки з усіх обов'язкових предметів. Перехід учнів із низькою успішністю проходить так само, як і учнів звичайних класів.

Учні звичайних класів оцінюються у звичайному порядку і без урахування знання німецької мови. Перехід до наступного класу можливий в разі високої успішності з усіх предметів або за певних умов при незадовільному результаті.

Оцінка знань

На початку навчання в першому класі батьки чи опікуни можуть у класному форумі визначитися, чи знання у класі оцінюватимуться **цифровими відмітками чи в іншій формі**. Однак наприкінці 2-го класу та в наступних класах знання повинні оцінюватися цифровими відмітками. На додаток до свідцтва про успішність, усі учні та батьки **обговорюють** з учителем успішність та прогрес дитини.

www.bmbwf.gv.at

> Themen > Schule > Das österreichische Schulsystem >

Die Schularten

Середня школа

Мета середньої школи

У середню школу приймаються всі учні, які успішно закінчили початкову школу. Вона є обов'язковою для відвідування учнями віком від 10 до 14 років. Навчання в середній школі зазвичай триває 4 роки.

Метою навчання в середній школі є якнайкраще сприяння індивідуальному розвитку кожного учня для забезпечення рівних шансів у майбутньому. З огляду на фундаментальну професійну та освітню орієнтації учні отримують цілеспрямовані консультації, що спрощує вибір подальшої освіти та професії після закінчення середньої школи. Загалом, у середній школі всі учні/учениці навчаються у класі на всіх уроках разом. Для викладання таких предметів, як німецька мова, математика та розмовна іноземна мова (англійська), а також обов'язкових предметів (автономного) шкільного профілю, у розпорядженні вчителів знаходяться різні педагогічні методи для оптимального навчання учнів. Зокрема, до них відносяться **групове навчання (навчання в групах), гнучке формування груп, а також організація допоміжних та поглиблених курсів.**

Навчальний план середньої школи

Основна увага приділяється орієнтації на потенціал та таланти дитини. **Консультації з питань освіти та професійної орієнтації** створюють оптимальну базу для подальшого прийняття рішень щодо освітнього та професійного шляху в майбутньому.

Поряд із спеціальними формами музичних середніх шкіл та спортивних середніх шкіл, навчальний план середньої школи передбачає чотири можливі **спеціалізації**:

- Гуманітарно-мовна
- Математико-природнича
- Економіко-суспільнознавча
- Музично-творча

Крім того, у конкретних школах можуть бути запропоновані інші самостійні пріоритетні спеціалізації.

Багато середніх шкіл пропонують учням **відвідування груп продовженого дня**. Інформацію з цього питання можна отримати у відповідному управлінні освіти.

Оцінка знань і подальший освітній та професійний шлях

Починаючи з 6-го класу, за певними обов'язковими предметами, такими, як німецька мова, перша іноземна мова та математика, відбувається розподіл учнів на два рівні успішності: **поглиблена загальна освіта** та **основна загальна освіта**.

Оцінка на основі рівня успішності **поглибленої загальної освіти** відповідає оцінці нижнього ступеня повної загальноосвітньої середньої школи й відповідно відображається в таблиці. Якщо успішність не відповідає мінімальним вимогам **поглибленої загальної освіти**, вона оцінюється відповідно до вимог, що діють для **основної загальної освіти**. У рамках обох рівнів успішності

використовується п'ятибальна шкала оцінок, проте «дуже добре» на рівні **основної загальної освіти** відповідає оцінці «задовільно» на рівні **поглибленої загальної освіти**, тоді як «добре» на рівні **основної загальної освіти** відповідає оцінці «задовільно» на рівні **поглибленої загальної освіти**. Вибір численних способів диференціації залежить від рішення самоврядування школи.

Індивідуальні здібності до навчання та рівень успішності фіксуються в **«диференційованому додатку успішності»**, який видається з 5-го по 7-й клас разом із річним табелем, а в 8-му класі разом із підсумковим табелем. Успіхи в навчанні, а також рішення щодо освітнього та професійного шляху регулярно обговорюються під час спільних бесід **за участю дітей, батьків та вчителів**.

Можливість відвідування середньої школи в інклюзивній формі є **у дітей із потребою особливої педагогічної підтримки**. Відповідна середня школа підбирається індивідуально, за погодженням з управлінням освіти та за участю батьків. Керівники відповідного управління освіти, що відповідають за різноманіття форм шкільної освіти, надають підтримку опікунам та новій школі у створенні найкращих умов для інклюзивного навчання учнів відповідно до їх обмежених можливостей та індивідуальних потреб. На допомогу завжди готові прийти й кваліфіковані освітяни. Навчання та оцінка знань проводяться на підставі навчального плану, визначеного рішенням щодо потреби особливої педагогічної підтримки. Спільне навчання відкриває дітям та підліткам з інвалідністю та без багатогранні можливості для здобуття досвіду спільної освіти.

Успішне закінчення середньої школи дає учням право, залежно від досягнутої ними мети навчання, на вступ до політехнічної школи або верхнього ступеня загальноосвітньої повної середньої школи, а також професійно-технічного училища чи технікуму.

www.bmbwf.gv.at

> Themen > Schule > Das österreichische Schulsystem >
Die Schularten

Інклюзивна
школа/
спеціальна
школа

Потреба особливої педагогічної підтримки

Шкільний супровід дітей та підлітків із потребою особливої педагогічної підтримки (SPF) за бажанням батьків або опікунів може здійснюватися в інклюзивній або спеціальній школі. Потреба особливої педагогічної підтримки визначається управлінням освіти за заявою опікунів чи спеціальних органів.

Інклюзивне навчання відкриває дітям та підліткам з інвалідністю та без багатогранні можливості для здобуття досвіду спільної освіти. Учні з потребою особливої педагогічної підтримки можуть проходити інклюзивне навчання в початковій школі, середній школі, у молодших класах загальноосвітньої повної середньої школи, а також у політехнічній школі та однорічній школі домашнього господарства.

Спеціальна школа передбачає дев'ять років навчання, до того ж останній рік служить для професійної підготовки.

Як в інклюзивній, так і в спеціальній школі учні з потребою особливої педагогічної підтримки проходять навчання за навчальним планом, визначеним відповідним рішенням про потребу особливої педагогічної підтримки. Це стосується навчальних планів як звичайної, так і спеціальної школи.

Як в інклюзивній, так і у спеціальній школі в учнів із потребою особливої педагогічної підтримки – зі згоди закладу, що утримує школу, та відповідного освітнього відомства – є можливість добровільно закінчити 11-й та 12-й класи.

www.bmbwf.gv.at

> Themen > Schule > Das österreichische Schulsystem >

Die Schularten

Політехнічна школа

Підготовка до професійної діяльності

Навчання в політехнічній школі можна розпочати по закінченні 8-го класу; навчання триває один навчальний рік. У 9-му або 10-му та 11-му класах (за бажанням), шляхом розширення та поглиблення загальної освіти, масштабного професійного орієнтування та базового професійного навчання в обраній галузі спеціалізації, а також шляхом розвитку особистих та комунікативних здібностей учнів готують до подальшого життя, зокрема до професійної діяльності.

Під час навчання, тривалість якого складає 32 години на тиждень, набуваються **базові професійні знання та навички**, що дозволяють виконати перехід на дуальну освіту², а також на вищі ступені середньої школи. Залежно від школи, тижнева кількість годин із загальних обов'язкових предметів та обов'язкового факультативного предмету може адаптуватися до інтересів учнів, а також до регіональних економічних умов.

Учні, які потребують спеціальної педагогічної підтримки, навчаються на підставі навчального плану річної підготовки до професійної освіти в політехнічній школі.

Вибір професійної спеціалізації

Основна увага політехнічної школи спрямована на **вибір професійної спеціалізації** шляхом орієнтування, визначення сильних та слабких сторін особистості, зіставлення професійних уявлень та

---

2 Див. розділ «Професійна школа».

побажань, а також детального ознайомлення з різними сферами трудової діяльності.

З огляду на **загальні обов'язкові предмети** (на-приклад, професійна та соціальна орієнтація, німецька мова та комунікація, іноземна мова, прикладна математика, політична освіта, економіка та екологія, рух і спорт) пропонується розширена та поглиблена загальна освіта.

Базове професійне навчання проводиться у сферах спеціалізації (у вигляді наборів альтернативних загальних обов'язкових предметів). Вони відповідають широким професійним областям економіки, до того ж учні здобувають початкові вміння, навички та знання (ключові кваліфікації). Орієнтація навчання на практику та отримання конкретних навичок стимулює індивідуальні здібності учнів та підвищує мотивацію до навчання.

Області спеціалізації

Вибір надається із **семи областей спеціалізації**, поділених на два кластери (техніка та сфера послуг), залежно від професійних інтересів і схильностей.

- Метал
- Електрика
- Деревина
- Будівництво
- Торгівля та офіс
- Здоров'я, краса та соціальна сфера
- Туризм

У межах автономії окремих шкіл області спеціалізації можуть комбінуватися або, якщо цього вимагають професійні інтереси досить великої групи учнів, і навіть структура регіональної економіки, додаватися додатково (на-приклад, мехатроніка).

Із запровадженням нового навчального плану у вересні 2020 року навчальний рік розбивається на три етапи. З початку навчального року триває етап орієнтації (від 4 до 8 тижнів), а також додатковий етап вибору профільної дисципліни (максимальна тривалість до кінця 1-го семестру). Потім реалізовується етап інтенсивного базового професійного навчання з обраної області спеціалізації.

Етап орієнтації на початку навчального року надає учням можливість знайомитися з усіма областями спеціалізації, що пропонуються на вибір у цій школі.

У разі успішного закінчення політехнічної школи (9-й клас) учні, зокрема, отримують право переходити без вступного іспиту на 1-ий курс професійно-технічного училища або технікуму.

www.bmbwf.gv.at

> Themen > Schule > Das österreichische Schulsystem

> Die Schularten

pts.schule.at

Загальноосвітня повна середня школа

Поглиблена загальна освіта – Загальноосвітня повна середня школа (АНС)

Завдання загальноосвітньої повної середньої школи (АНС) полягає в тому, щоб запропонувати учням розширену та поглиблену загальну освіту та одночасно підготувати їх до університетського навчання.

Загальноосвітня повна середня школа передбачає чотирирічне навчання в початкових класах і, як правило, чотирирічне навчання в старших класах, яке завершується іспитом на атестат зрілості.

Умовою до зарахування до 1-го класу загальноосвітньої повної середньої школи є:

- успішне закінчення 4-го класу початкової школи («дуже добре» або «добре» з німецької мови, читання, письма та математики);
- або рішення загальних зборів початкової школи, що незважаючи на оцінку «задовільно» за цими обов'язковими предметам учень на підставі інших своїх досягнень із великою ймовірністю буде відповідати вимогам загальноосвітньої повної середньої школи;
- або вступний іспит.

Види загальноосвітньої повної середньої школи

Початкові класи (з 1 по 4 класи) та старші класи (з 5 по 8 класи)

- **Гімназія** з поглибленим вивченням іноземних мов, гуманістичних і гуманітарних наук
- **Реальна гімназія** з поглибленим вивченням природничих та математичних наук
- **Економічна реальна гімназія** з поглибленим вивченням економічних та соціальних наук (зокрема практичні заняття)

Лише старші класи: **Реальна гімназія старших класів** із поглибленим вивченням мовних, природних та музично-творчих дисциплін.

Спеціальні форми

- Гімназія з поглибленою підготовкою та реальна гімназія з поглибленою підготовкою (їхня мета – підготовка до іспиту на атестат зрілості для вступу до університету. Як правило, вступати до такої гімназії можуть ті, хто успішно закінчив восьмирічну народну школу. Щоправда, нині їх дуже мало.)
- Гімназія, реальна гімназія та реальна гімназія з поглибленим вивченням економічних наук для працюючого населення
- Загальноосвітня повна середня школа з поглибленим вивченням музичного та спортивного виховання
- Загальноосвітня повна середня школа для мовних меншин (словенська, хорватська, угорська мови)
- Заводський інтернат (п'ятирічний)

- Гімназія та реальна гімназія з поглибленим вивченням іноземних мов (докладну інформацію можна отримати в управліннях освіти)

Інформацію про інші спеціальні форми загальноосвітньої повної середньої школи (на-приклад, з поглибленим вивченням інформатики, природознавства, професійного спорту тощо), що введені в якості експерименту, а також про загальноосвітні повні середні школи-інтернати (державні та приватні) можна отримати в управліннях освіти.

www.bmbwf.gv.at

> Themen > Schule > Das österreichische Schulsystem >
Die Schularten

> Themen > Schule > Schulpraxis > Die Zentralmatura

Професійна школа

Дуальна система професійної освіти

Професійна школа є одним із двох навчальних центрів **дуальної освіти (навчання)**. Навчання в ній можна розпочати після закінчення **обов'язкового шкільного курсу**. Практичне навчання відбувається на підприємстві або на навчально-виробничому комбінаті; юнаки та дівчата підписують **договір про професійне навчання** або **договір про професійну освіту**.

Завдання **професійної школи** полягає в тому, щоб доповнити навчання на виробництві та розширити загальну освіту.

Залежно від освоюваної професії навчання триває від двох до чотирьох років, але зазвичай **три роки**. Саме стільки **учні** відвідують професійну школу, яка є обов'язковою. Час навчання у професійній школі вважається частиною робочого часу. Під час відвідування професійної школи учень отримує стипендію.

Навчання у професійній школі можна розпочати:

- **протягом усього року**, тобто мінімум один повний шкільний день або два короткі шкільні дні на тиждень;
- **на початку навчального курсу**, тобто не менше восьми тижнів, або
- **посезонно**, тобто тільки протягом певної пори року.

Освоювані професії

Для освоєння пропонується приблизно **200 професій**, за такою класифікацією:

- Будівництво
- Офісна діяльність, управління, організація
- Хімія
- Друк, фотографія, графіка, переробка паперу
- Електротехніка, електроніка
- Громадське харчування
- Здоров'я та догляд за тілом
- Торгівля
- Деревина, скло, глина
- Інформаційні та комунікаційні технології
- Харчові та тонізуючі продукти
- Металообробка та машинобудування
- Текстиль, мода, шкіра
- Тварини та рослини
- Транспорт та склади

Після закінчення навчання можна скласти **іспит на здобуття кваліфікації**. Він складається з практичної та теоретичної частини (письмової та усної). Якщо учень закінчив останній клас професійної школи на відмінно, його іспит на здобуття кваліфікації буде складатися лише з практичної частини.

У разі успішного складання іспиту на здобуття кваліфікації можна, наприклад, скласти ще такі іспити на **підвищення кваліфікації**:

- іспит на звання майстра з ремісничої спеціальності, до того ж певні частини іспиту скасовуються;
- кваліфікаційний іспит з іншої регламентованої спеціальності;
- іспит на професійну зрілість для продовження освіти.

www.bmbwf.gv.at

> Themen > Schule > Das österreichische Schulsystem >
Die Schularten

www.abc.berufsbildendeschulen.at

Професійно- технічне училище

Професійна освіта

Учні можуть вступати до професійно-технічного училища (ВМС) після успішного завершення обов'язкової шкільної освіти. Навчання триває **від одного до чотирьох років**. Після навчання у професійно-технічному училищі протягом одного або двох років учні здобувають базову професійну освіту, а після навчання протягом **трьох або чотирьох** років із подальшим складанням випускного іспиту, вони отримують **повну професійну освіту**.

У деяких випадках потрібен **вступний іспит**. У разі успішного закінчення політехнічної школи або після одно- чи дворічного навчання у професійно-технічному чи сільськогосподарському училищі вступний іспит складати не потрібно.

Під час вступу до професійно-технічного училища зі спортивним чи художнім нахилом вступний іспит необхідно складати в будь-якому випадку.

Освіта в різних галузях

- **Технічні, ремісничі та художньо-ремісничі училища**

(три чи чотири роки навчання)

Напрямки підготовки: мистецтво та дизайн, будівельна техніка, хімія, електроніка та технічна інформатика, електротехніка, авіаційна техніка, інженерні системи будівель та споруд, інформаційні технології, оформлення інтер'єрів та технології обробки деревини, машинобудування, мехатроніка, системне адміністрування та управління в сфері друку.

- **Комерційне училище** (три роки навчання)
Освоєння професій всіх галузей економіки та управління;
комерційне училище для професійних спортсменів (чотири роки)
- **Училище економічних спеціальностей** (один, два та три роки навчання)
Освоєння професій у сфері економіки та туризму
Напрямки поглибленого вивчення залежно від спеціалізації училища, приклад, здоров'я та соціальна сфера, харчування
- **Училище моди** (три роки навчання)
Навчання на кваліфікованого працівника в промисловості моди та виробництва одягу
Напрямки поглибленого вивчення залежно від спеціалізації училища, приклад, прикладний менеджмент, торгівля та дизайн
- **Училище готельного бізнесу, училище туристичного бізнесу, училище готельного та ресторанного бізнесу** (три роки навчання)
Навчання на кваліфікованого працівника у сфері готельної та ресторанної справи, курортного управління, а також туризму
Напрямки поглибленого вивчення залежно від спеціалізації училища, приклад, громадське харчування, спорт, кулінарія
- **Училища соціальних спеціальностей**
  - Училище з трирічним освоєнням професій соціальної сфери
  - Училища освоєння професій у сфері соціального обслуговування та забезпечення (вступ можливий лише з 17 та

19 років) за такими напрямками: робота з літніми людьми, багатодітними сім'ями, інвалідами та надання допомоги інвалідам. Після закінчення навчання студенти стають кваліфікованими працівниками (тривалість навчання від 2 до 3 років) та дипломованими спеціалістами (від 3 до 4,5 років). Це стосується і студентів, які працюють.

- **Училища сільського та лісового господарства** (термін навчання від двох до чотирьох років)
Навчання на кваліфікованих сільськогосподарських працівників
Напрямки навчання, приклад, сільське господарство, домашня економіка, менеджмент у сфері харчування та охорони здоров'я, сфера здоров'я та соціальна сфера
Довідкову інформацію див. у презентаціях училищ відповідних земельних урядів.
- **Училища допоміжних спеціальностей в педагогічній сфері** (три роки навчання)
Навчання на кваліфікованих помічників у виховній та освітній сфері для дошкільних виховних закладів

Інші варіанти професійної освіти:

- **Сестринська справа**
  - Здобуття допоміжних спеціальностей в галузі медицини
  - Училища сестринської справи (три роки навчання)
[Диплом медичної сестри: з 2024 року навчання у спеціалізованих вузах у кооперації з клініками та лікарняними закладами]

- **Федеральна спортивна академія** (три роки навчання)
  - Здобуття позашкільних спортивних спеціальностей
  - Крім загальноосвітніх предметів, таких як німецька або англійська мови, підготовка вчителів фізкультури сприяє хорошій підготовці у сфері спортивної науки та практичного спорту. Найважливішими предметами є теорія тренувань, біомеханіка, теорія руху, педагогіка та спортивний менеджмент. Що стосується предметів практичного навчання, основна увага приділяється якнайширшій підготовці, до якої відносяться традиційні види спорту, такі як теніс, футбол, гімнастика, лижі та нові тенденційні види спорту.

Права після закінчення три- та чотирирічного професійно-технічного училища

- безпосереднє здійснення відповідної професійної діяльності
- Дозвіл на роботу за регламентованими професіями згідно із Законом про підприємницьку діяльність
- Відвідування курсів практичної підготовки (за спеціалізацією технікуму, шість семестрів, навчання завершується складанням іспиту на отримання атестата зрілості та диплома; див. розділ Коледжі/додаткові курси)
- Можливість складання іспиту на професійну зрілість для продовження освіти у ВНЗ
- Визнання предметних навичок, умінь та вже підтверджених знань під час складання запланованих іспитів на кваліфікаційне засвідчення або звання майстра
- Звільнення від іспиту на допуск до підприємницької діяльності для випускників більшості професійно-технічних училищ

www.bmbwf.gv.at

> Themen > Schule > Das österreichische Schulsystem >
Die Schularten

www.abc.berufsbildendeschulen.at

www.sozialministerium.at

Технікум

Після успішного завершення обов'язкової шкільної освіти вступ до технікуму є іншим варіантом продовження навчання – зазвичай тривалістю **п'ять років**.

Технікуми дають можливість здобути:

- **солідну загальну освіту;**
- **конкретну професійну кваліфікацію** в межах повної професійної освіти;
- **практичну підготовку.**

Навчання закінчується складанням іспиту на **професійну зрілість та отримання диплома**.

Вступ

До технікуму можуть вступати учні, які **успішно** закінчили 4-й клас середньої школи, 4-й або старший клас загальноосвітньої повної середньої школи або політехнічної школи на 9-му році навчання. У деяких випадках потрібен **вступний іспит**.

У навчальних закладах з елементарної та соціальної педагогіки потрібно складати іспит на профпридатність, а в технікумах зі спортивним та художнім нахилом – вступний іспит.

До технікумів можуть вступати і **працюючі особи** (вечірня школа).

Освіта в різних галузях

- **Технічний та ремісничий технікум**

Напрямки підготовки: мистецтво та дизайн, будівельна техніка, медична та біомедична інженерія, хімічна інженерія, електроніка та технічна інформатика, електротехніка, авіаційна техніка, інженерні системи будівель та споруд, графічний дизайн, інформатика, інформаційні технології, оформлення інтер'єрів та технології обробки деревини, технологія пластмас, технологія харчового виробництва, біологія та спорт, машинобудування, мехатроніка, інформаційні системи, системне адміністрування та управління в сфері друку, технологія металів, металургія та засоби захисту навколишнього середовища, техніка в медицині, інженер-економіст.

- **Технікум**

- моди
- мистецтва та дизайну
- управління розробкою, випуском, презентацією та збутом продукції
- модного дизайну та оформлення виробів

Навчання на кваліфікованого спеціаліста в індустрії моди та виробництва одягу.

Напрямки поглибленого вивчення залежно від спеціалізації технікуму.

- **Туристичний технікум**

Навчання на кваліфікованого спеціаліста у сфері туристичної індустрії. Напрямки поглибленого вивчення залежно від спеціалізації технікуму, наприклад, третя іноземна мова, управ-

ліній у сфері готельного бізнесу та громадського харчування, цифровий маркетинг

- **Комерційна академія**

Навчання важливим професіям всіх галузей економіки та управління. Напрямки навчання: інформаційні та комунікаційні технології – електронна комерція, менеджмент, управління фінансами та фінансова звітність, фінансовий менеджмент та управління ризиками, аналіз господарської діяльності, податки та економічна практика, підприємництво та менеджмент, міжнародна економіка, комунікаційний менеджмент та маркетинг, менеджмент логістики, менеджмент якості та інтегровані системи управління, екологічно орієнтоване управління бізнесом, менеджмент у сфері ... (залежно від спеціалізації технікуму)

Спеціальна освіта:

- Комерційна академія – економіка та право (JusHAK);
- Комерційна академія – європейський та міжнародний бізнес (EuropaHAK);
- Комерційна академія – промисловий бізнес;
- Комерційна академія – цифрова комерція (DigBiz HAK);
- Комерційна академія – комунікація та інформатика ЗМІ (MediaHAK);
- Комерційна академія для професійних спортсменів;
- Комерційна академія управління та безпеки;
- Комерційна академія з додатковим навчанням у галузі сільського господарства.

- **Технікум економічних спеціальностей**

Навчання на кваліфікованого спеціаліста в області економіки, управління, зокрема, у сфері соціального захисту, охорони здоров'я та культури, а також у сфері готельного бізнесу, ресторанного бізнесу та громадського харчування.

Напрямки підготовки: менеджмент у сфері культури та проведення конференцій, навколишнє середовище та економіка, менеджмент у соціальній сфері, а також комунікації та медіа-дизайн

- **Технікум сільського та лісового господарства**

Навчання на кваліфікованого спеціаліста у сфері сільського та лісового господарства. Напрямки підготовки: сільське господарство та харчування, виноградарство та плідівництво, садівництво, садовий та ландшафтний дизайн, лісове господарство, сільськогосподарська техніка, технології харчового виробництва та біотехнології, менеджмент у сфері охорони навколишнього середовища та використання ресурсів, інформаційні технології в сільському господарстві.

- **Технікум елементарної педагогіки**

Навчання на освітянина дошкільних виховних закладів.

Додаткові освітні можливості: педагог групи продовженого дня, інклюзивна елементарна педагогіка

- **Технікум соціальної педагогіки**

Навчання на соціального педагога груп продовженого дня та соціально-педагогічних закладів для дітей та підлітків, а також для позашкільної роботи з молоддю

Права після закінчення технікуму

- **Навчання** в університетах, спеціалізованих та педагогічних вузах
- **Визнання** спеціальних знань в австрійських спеціалізованих вузах та університетах
- Дозвіл на роботу за **законодавчо регламентованими професіями** відповідно до Закону про підприємницьку діяльність
- Дозвіл на роботу за регламентованою професією в іншій **країні-члені ЄС**, для отримання якого потрібне успішне закінчення ВНЗ або університету з терміном навчання чотири роки (до чотирьох років).
- Можливість подання заяви про **присвоєння кваліфікації** інженера до Федерального міністерства цифрових технологій та місць ведення економічної діяльності або до Федерального міністерства екології та туризму для випускників більшості технічних технікумів та академії цифрової комерції, а також технікумів сільського та лісового господарства.
- Звільнення від **іспиту для ведення підприємницької діяльності**

Для отримання інформації щодо іспиту на отримання атестата зрілості та диплома див. розділ «Атестат зрілості в загальноосвітніх повних середніх школах (AHS) та технікумах (BHS)».

www.bmbwf.gv.at

> Themen > Schule > Das österreichische Schulsystem >
Die Schularten

> Themen > Schule > Schulpraxis > Die Zentralmatura

www.berufsbildendeschulen.at

Атестат зрілості в
загальноосвітніх
повних середніх
школах та
технікумах

Єдиний іспит на атестат зрілості

Для успішного завершення загальноосвітньої повної середньої школи та технікуму потрібно скласти стандартизований іспит на атестат зрілості або іспит на атестат зрілості та диплома (єдиний іспит на атестат зрілості).

Цілі іспиту на атестат зрілості (в загальноосвітніх повних середніх школах) та іспиту на атестат зрілості та диплом (у технікумах)

- Єдині базові знання
- Спрямованість на певні навички
- Об'єктивність за рахунок стандартизованих завдань та єдиних критеріїв оцінювання
- Порівняння та прозорість успішності учнів та шкільних атестатів
- Підвищення інформативності випускних іспитів
- Зіставлення атестатів із різних країн Європи

Проведення

Іспит складається з трьох незалежних одна від одної частин:

Шкільна наукова робота (загальноосвітня повна середня школа) та дипломна робота (технікум)

Теми та завдання шкільної наукової чи дипломної роботи визначаються у школах. Це дозволяє цілеспрямовано стимулювати та

виділяти індивідуальні інтереси та таланти учнів. Враховується також спеціалізація школи.

- У загальноосвітніх повних середніх школах учні пишуть **шкільну наукову роботу** на самостійно обрану тему. Потім вони роблять презентацію та представляють свою роботу перед екзаменаційною комісією.
- У технікумах учні пишуть **дипломну роботу** на тему, пов'язану з професією або виробничою практикою, найчастіше за дорученням будь-якого підприємства або у взаємодії з ним. Потім вони роблять презентацію та представляють свою роботу перед екзаменаційною комісією.

Письмовий іспит

Учні самостійно вирішують, чи складати їм три письмових і три усних або чотири письмових та два усних іспити.

На **письмовому** іспиті всі учні Австрії одночасно розпочинають екзаменаційну класну роботу зі стандартних предметів (мова навчання, математика, іноземні мови). Вони одержують однакові завдання. Залежно від типу школи учні складають і не стандартизовані письмові іспити.

- У загальноосвітній повній середній школі обов'язковими предметами є німецька мова, математика та іноземна мова; ще одна екзаменаційна робота вибирається залежно від типу школи. На вибір учні можуть складати іспит з інших іноземних мов та профілеутворюючих предметів, за якими у школі відповідного типу також передбачені спеціальні роботи.
- У технікумі завдання складаються з урахуванням навчального плану; з огляду на іноземну мову вони мають **профільну спрямованість**, а з огляду на математику – **прикладну спрямованість**.

Усний **реабілітаційний іспит** дає учням можливість виправити негативну оцінку письмової екзаменаційної роботи. У разі складання стандартних предметів цей іспит також організується централізовано.

Вчителі **виконують перевірку та оцінку класних екзаменаційних робіт** за спеціальною схемою перевірки та оцінки. Результати надаються на затвердження голові екзаменаційної комісії.

Усний іспит

За допомогою **усного** іспиту можна перевірити **профільні знання**. У цьому випадку завдання не мають загального характеру, а залишаються у сфері відповідальності вчителів конкретної школи.

Іспит на професійну зрілість також проводиться у форматі стандартизованого іспиту на атестат зрілості/атестат зрілості та диплом.

www.bmbwf.gv.at

> Themen > Schule > Schulpraxis > Die Zentralmatura

www.matura.gv.at

www.diplomarbeiten-bbs.at

www.ahs-vwa.at/schueler

Освіта
до 18

Ціль проєкту «Освіта до 18», що ґрунтується на Законі про обов'язкову освіту 2016 року, полягає в тому, щоб усі молоді люди до досягнення 18-річного віку отримали певну освіту. Це означає, що після обов'язкового шкільного навчання молоді люди мають здобути подальшу освіту і, таким чином, ще краще підготуватися до **викликів майбутньої професійної діяльності**. Проєкт спрямований насамперед на тих підлітків, які відчують потребу в підтримці під час пошуку відповідної освіти.

Виховні та освітні можливості для виконання обов'язку отримання освіти до 18 років

- **Відвідування школи наступного освітнього ступеня**
Загальноосвітня повна середня школа, професійно-технічне училище, технікум, приватна школа, школа сестринської справи загального та просунутого рівня, школа для освоєння професій у сфері соціального обслуговування та забезпечення, школа для освоєння професій з догляду за дітьми та підлітками, школа для освоєння допоміжних медичних професій, школа для підготовки працівників медико-технічної служби, школа сільського та лісового господарства.
- **Навчання на виробництві**
Сюди відноситься навчання на виробництві, продовжене навчання на виробництві, часткова кваліфікація та навчання на кількох підприємствах.
- **Навчання на медичного працівника**
Навчання на асистента стоматолога, майстра медичного масажу / майстра лікувального масажу, молодшого медичного працівника та спеціалізованого молодшого медичного

працівника, санітара швидкої допомоги, а також санітара служби порятунку

- **Навчання на соціального працівника**

Навчання на дипломованого спеціаліста в соціальній сфері, кваліфікованого соціального працівника, а також на помічника із ведення домашніх справ.

- **Відвідування офіційних курсів для підготовки до наступного рівня освіти.**

Необхідно мати план перспективної підготовки або розвитку від навчальної організації або служби зайнятості, в якому буде задокументовано користь цього заходу для молоді.

- **Відвідування мовних курсів для молоді, яка потребує особливої підтримки під час вивчення німецької мови.**

Проте, відвідування лише мовних курсів буде достатнім до наступної зміни плану перспективної підготовки чи розвитку.

- **Участь у проєктах для молоді з наданням підтримки з метою полегшення інтеграції молодих людей на ринки праці.**

- **Участь у проєктах та програмах позашкільної зайнятості молоді, що полегшують інтеграцію молодих людей на ринки праці.**

Одночасно має бути розроблений план перспективної підготовки чи розвитку.

- **Відвідування шкіл або навчальних курсів за кордоном**

Вони повинні бути щонайменше рівноцінні відповідним австрійським школам та навчальним курсам, або бути відсутніми в Австрії, при цьому навчання не повинно приховувати недоліки для молодих людей.

- **Відвідування курсів підготовки офіцерського та молодшого офіцерського складу**

Навчання в рамках бойової підготовки або служби у збройних силах.

www.ausbildungbis18.at

www.koordinationsstelle.at

www.neba.at/jugendcoaching

Коледж /
курс практичної
підготовки

Коледж

Професійне навчання в коледжі триває два роки, а для працюючих осіб – два або три роки. Умовою прийому до коледжу є складання іспиту на атестат зрілості (або вступного іспиту або іспиту на професійну зрілість).

Навчання в коледжі відповідає напрямку підготовки в технікумі та завершується складанням **іспиту на отримання диплома**. Випускники набувають професійної компетентності відповідного технікуму (BHS).

- Коледжі **при технічних та ремісничих технікумах**: будівельна техніка, інженерна хімія, електроніка та технічна інформатика, електротехніка, інженерні системи будівель та споруд, інформатика, інформаційні технології, оформлення інтер'єрів та технології обробки деревини, мистецтво та дизайн, машинобудування, мехатроніка, системне адміністрування та управління в сфері друку, інженер-економіст.
- Коледжі **при технікумах гуманітарного профілю**: туризм, економічні спеціальності, мода, художнє оформлення
- Коледжі **при комерційних академіях**: підприємництво та менеджмент, фінансовий менеджмент та управління ризиками, менеджмент, управління фінансами та фінансова звітність, міжнародна торгівля, цифрова комерція, комунікація та інформатика ЗМІ
- Коледжі **при технікумах елементарної педагогіки та технікумах соціальної педагогіки**

Курс практичної підготовки

Курс практичної підготовки (AUL) триває два або три роки та відповідає напрямку підготовки в технікумі. Умовою для зарахування на курс практичної підготовки є успішне закінчення училища або підготовчих курсів (за тією ж чи суміжною спеціальністю). Так само як і технікум, курс практичної підготовки передбачає здобуття професійної освіти та завершується **іспитом на здобуття атестату зрілості та диплома**. Випускники набувають професійної компетентності відповідного технікуму (BHS).

На деякі курси практичної підготовки приймаються і особи, які працюють.

- Курси практичної підготовки при **технічних та ремісничих технікумах**: будівельна техніка, інженерна хімія, дизайн, електроніка та технічна інформатика, інформатика, інженерні системи будівель та споруд, машинобудування, мехатроніка, електротехніка, оформлення інтер'єрів та технології обробки деревини, системне адміністрування та управління у сфері друку
- Курси практичної підготовки при **технікумах гуманітарного профілю**: туризм, економічні спеціальності, мода
- Курси практичної підготовки при **технікумах сільського та лісового господарства**: сільське господарство, лісове господарство, сільське господарство та харчування
- Курси практичної підготовки при **комерційних технікумах**: менеджмент, управління фінансами та фінансова звітність, комунікаційний менеджмент та маркетинг, фінансовий менеджмент та управління ризиками

- Курси практичної підготовки при **технікумах елементарної педагогіки**

www.bmbwf.gv.at

> Themen > Schule > Das österreichische Schulsystem >
Die Schularten

www.berufsbildendeschulen.at

Викладати
по всьому світу

Міжнародні програми мобільності для студентів та викладачів

Федеральне міністерство освіти, науки та наукових досліджень за допомогою різних коротко- та довгострокових програм мобільності для студентів та викладачів під назвою «Викладати по всьому світу» сприяє розвитку міжнародного співробітництва у сфері освіти. Мета будь-якої програми мобільності полягає в підвищенні педагогічної та професійної кваліфікації викладацького складу за рахунок міжнародного досвіду. Основна увага при цьому спрямована на міжкультурну комунікацію та **глобальне навчання**, уміння працювати в умовах **різноманіття та багатомовного середовища** та розвиток інноваційного мислення. Діючи у зворотному напрямку, програми мобільності сприяють розширенню горизонтів та інтернаціоналізації австрійської освіти.

Асистентська програма іноземних мов

Австрійським студентам та молодим випускникам усіх спеціальностей **асистентська програма іноземних мов** на базі двосторонніх угод з одинадцятьма різними країнами надає можливість викладати німецьку мову в різних місцях, набиратися викладацького досвіду за кордоном та покращувати власні знання іноземних мов. Студенти-асистенти з країн-партнерів допомагають викладати іноземні мови приблизно у 800 школах Австрії.

Культура та мова

Програма «Культура та мова» завдяки заходам підвищення кваліфікації в галузі викладання німецької мови як іноземної (DaF) пропонує різні форми міжнародного співробітництва в межах DaF, а також країнознавства Австрії. Її цільовою групою є германісти та викладачі німецької мови в Австрії та по всьому світу.

www.bmbwf.gv.at

> Themen > EU/Internationales > Internationale Mobilität >
Weltweit unterrichten

www.weltweitunterrichten.at

Вища школа

Університет

Спеціалізований вуз

Педагогічний вуз

Приватна вища школа та приватний
університет

В Австрії принципово **діє вільний вступ до вищих навчальних закладів**. Це означає, що будь-яка людина, яка склала іспит на атестат зрілості, іспит на професійну зрілість або вступний іспит, чи отримала так званий «сертифікат відповідності», згідно з яким закордонна освіта визнається законною для вступу, може вступити до вищого навчального закладу. Крім того, у спеціалізованих вузах є можливість навчатися за програмою бакалаврату, підтвердивши відповідну професійну кваліфікацію та склавши додаткові іспити.

Для вступу до навчального закладу за багатьма спеціальностями необхідно пройти процедуру прийому.

За багатьма напрямками навчання діють правила вступу, згідно з якими необхідно скласти **кваліфікаційні або відбіркові іспити, чи пройти процедуру прийому**, перш ніж абітурієнт справді вступить до навчального закладу. Зокрема, для вступу до навчального закладу за художніми та спортивно-науковими спеціальностями абітурієнти повинні продемонструвати свою попередню підготовку (наприклад, вміння грати на певному інструменті) або свої (фізичні, художні чи професійні) вміння.

Якщо у спеціалізованих вузах та в багатьох приватних університетах і вищих навчальних закладах принципово передбачені процедури прийому на навчання, то в державних університетах вони діють лише щодо деяких спеціальностей, таких як лікувальна справа, стоматологія, ветеринарія чи психологія. Крім того, в державних університетах є група спеціальностей, де процедура прийому проводиться лише в тому випадку, якщо кількість охочих перевищує кількість передбачених місць. Щодо всіх викладацьких спеціальностей в університетах та педагогічних вузах проводяться багатоступінчасті приймальні та кваліфікаційні процедури.

Навчання на бакалавра, дипломованого спеціаліста, магістра та кандидата наук

Більшість програм навчання у вузах побудовано за так званою «Болонською системою» у вигляді трьох- або чотирирічного **бакалавріату** (від 180 до 240 ECTS-балів)³ і **курсу магістратури**, побудованого за його принципами, тривалістю від одного до двох з половиною років (від 60 до 120 ECTS-балів). Навчання за програмою бакалаврату дає змогу здобути наукову, художню або науково обґрунтовану професійну освіту та кваліфікації у відповідній предметній галузі, та завершується присудженням наукового ступеня «бакалавр». Навчання в магістратурі відкриває можливості подальшого поглиблення, а також спеціалізації знань, і, залежно від предметної області, завершується присудженням ступеня «магістр» або «дипломований інженер».

Крім того, є напрямки навчання, де підготовка проводиться з метою присудження ступеня **дипломованого спеціаліста**. Зазвичай вони розраховані на термін від восьми до дванадцяти семестрів і діляться на два етапи. Навчання за такими програмами надає право на здобуття ступеня «магістр» або «дипломований інженер».

Той, хто справді прагне побудувати кар'єру науковця, після навчання на магістра чи дипломованого спеціаліста має вступати до **аспірантури**.

---

3 **ECTS-бали (ECTS-AP)** – це одиниці «Європейської системи конвертації та накопичення балів». Таким способом вищі навчальні заклади Європи оцінюють рівень академічної успішності. Для отримання одного ECTS-бала зазвичай потрібно виконати 25-годинний обсяг роботи; за один семестр навчальний план передбачає 30 ECTS-балів.

Університет

Студенти, які навчаються в університеті, пізнають вибраний предмет у всій його науковій повноті. Тому університети вирізняються тим, що науковці, які ведуть тут дослідницькі роботи, відповідають і за університетське навчання. Є дослідники, які викладають студентам, а є і студенти, які в рамках своїх навчальних занять та іспитів частково беруть участь у проведенні досліджень.

В Австрії навчання в університетах проводиться за **базовими програмами, наприклад, диплом і бакалаврат**, а також за програмами , **що доповнюють магістратуру, аспірантуру та навчання на доктора філософії.**

Діапазон пропозицій навчання простягається від гуманітарних, культурологічних, науково-технічних та художніх спеціальностей, підготовки викладачів для другого ступеня загальної освіти у співпраці з педагогічними вузами до медичних, природничо-наукових, юридичних, суспільно-наукових та економічних, а також теологічних напрямків.

Важливим завданням університетів є підготовка молодих вчених. Вона реалізується в рамках аспірантури та навчання на доктора філософії, які існують виключно в університетах – навіть у кооперації з іншими вищими навчальними закладами, такими як педагогічні або спеціалізовані вузи.

Залежно від форми організації та фінансування розрізняють **державні та приватні університети.**

Зараз в Австрії налічується 22 державних та 16 приватних університетів (станом на травень 2021 року).

www.bmbwf.gv.at

> Themen > Hochschule & Universität > Hochschulsystem >
Universitäten

www.studienwahl.at

www.studiversum.at

Спеціалізований вуз

Студенти, які навчаються у спеціалізованому вузі, отримують прикладну вищу освіту, яка дозволяє підготуватися до умов професійного життя. Спеціалізовані вузи пропонують програми бакалаврату та магістратури. До навчальних програм бакалаврату відноситься як мінімум одне обов'язкове стажування за спеціальністю, яке часто дає старт професійній кар'єрі.

В Австрії **21 спеціалізований вуз** пропонує широкий спектр програм навчання в галузі технічних та інженерних наук, економіки, соціальних, медичних та природничих наук, дизайну та безпеки. Приблизно половину запропонованих програм навчання можна проходити заочно. Закінчення спеціалізованого вузу дає право на подальше навчання в іншому вищому навчальному закладі, університеті чи приватному університеті. Проходження курсу бакалаврату в спеціалізованому вузі з медико-технічної спеціаль-

ності (фізіотерапія, трудотерапія, біомедична аналітика, логопедія, ортоптика, радіологія), за програмою сестринської справи та акушерства автоматично надає ліцензію на відповідну професію.

У співпраці з одним із (державних) університетів спеціалізовані вузи можуть також пропонувати навчання в аспірантурі та навчання на доктора філософії. Такі курси називаються «коопераційними програмами з підготовки кандидатів наук».

www.bmbwf.gv.at

> Themen > Hochschule & Universität > Hochschulsystem > Fachhochschulen

www.studienwahl.at

www.studiversum.at

Педагогічний вуз

У педагогічних вузах (PH) Австрії пропонується навчання на **вчителя першого шкільного ступеня** та на **вчителя другого шкільного ступеня** (професійна освіта або загальна освіта у співпраці з університетами), яке, як і в інших вузах поділяється на програми бакалаврату та магістратури. Щоправда, програма бакалаврату розрахована на чотири роки та, як правило, передбачає набір 240 ECTS-балів, а програма магістратури, залежно від вікового діапазону, розрахована на строк від одного до двох років та набір від 60 до 120 ECTS-балів. Під час навчання на вчителя відмінність

проводиться за віковими групами (перший та другий ступені школи, загальна або професійна освіта), а не типом школи.

Підготовка викладацьких кадрів на заняттях «Релігія» здійснюється у приватних (конфесійних) педагогічних вузах. Кваліфікація, що передбачає викладання, а також розвиток та супровід учнів з інвалідністю або обмеженими можливостями, як в окремих (спеціальних) школах, так і в інклюзивних умовах (приклад, в інтеграційних класах) з урахуванням їхнього віку здобувається з поглибленим вивченням (перший ступінь) або зі спеціалізацією (другий ступінь загальної освіти) «Інклюзивна педагогіка».

Введення у професію для всіх випускників педагогічних вузів

Усі випускники, які здобули кваліфікацію вчителя, освоюють професію в рамках річної «вступної фази» під керівництвом викладачів-методистів.

Загалом в Австрії є 14 педагогічних вузів.

Різні програми навчання вчителів

Програма навчання для першого шкільного ступеня

Бажаючі освоїти професію учителя початкової школи повинні пройти програму навчання «Перший ступінь». Необхідно вибрати спеціалізацію, яка також пропонується в межах інклюзивної педагогіки. Залежно від регіону пропонуються різні спеціалізації та можливості для поглибленого вивчення.

Програма навчання «Перший ступінь» побудована на основі чотирирічного бакалаврату (240 ECTS-балів), який можна доповнити як мінімум однорічною магістратурою (не менше 60 ECTS-балів).

Програма навчання для другого шкільного ступеня, загальна освіта

Бажаючи освоїти професію вчителя середньої школи чи гімназії (загальноосвітньої повної середньої школи) мають пройти програму навчання «Другий ступінь, загальна освіта». Її особливості: навчання проходить одночасно в державному університеті та в педагогічному вузі. З огляду на це вони об'єднані в Австрії в регіональні союзи.

Програма навчання «Другий ступінь, загальна освіта» побудована на основі чотирирічного бакалаврату (240 ECTS-балів), який можна доповнити дворічною магістратурою (180 ECTS-балів).

Програма навчання для другого шкільного ступеня, професійна освіта

Бажаючи освоїти професію вчителя у професійно-технічному училищі чи технікумі мають пройти програму навчання «Професійна освіта». Залежно від предметної області/комбінації предметів для отримання відповідного допуску необхідно виконати спеціальні умови:

- скласти практичний іспит на атестат зрілості або отримати диплом у технікумі відповідної спеціалізації або
- скласти іспит на атестат зрілості в загальноосвітній повній середній школі та закінчити відповідні курси за обраною спеціальністю або
- успішно скласти відповідний іспит та отримати звання майстра або рівноцінну відповідну кваліфікацію.

Для всіх спеціалізованих напрямків потрібно обов'язково мати не менше трьох років виробничого стажу за відповідною спеціальністю.

Програма навчання «Другий ступінь, професійна освіта» побудована на основі чотирирічного бакалаврату (240 ECTS-балів), який можна доповнити однорічною магістратурою (60 ECTS-балів) (у деяких предметних галузях це необов'язково).

www.bmbwf.gv.at

> Themen > Schule > Für Pädagoginnen und Pädagogen >
Pädagogische Hochschulen

www.studienwahl.at

www.studiversum.at

Приватна вища школа та приватний університет

Приватні вищі школи та приватні університети – це приватні заклади, які пропонують вищу освіту. Вони вправі самостійно встановлювати, як і в якому розмірі має вноситися плата за навчання. **Приватний університет** відрізняється більш високою інтенсивністю наукових досліджень, а також тим, що в ньому можна додатково закінчити аспірантуру. Тому будь-яка приватна вища школа може стати приватним університетом.

На даний момент (станом на травень 2021 року) в Австрії діють **16 приватних університетів**, але поки що жодної приватної вищої школи, яка б відповідала новим законодавчим положенням (набрали чинності лише з 01.01.2021 року). Діапазон пропозицій приватних університетів охоплює соціальні та економічні науки, юриспруденцію, медицину, теологію, музику та мистецтво.

www.bmbwf.gv.at

> Themen > Hochschule & Universität > Hochschulsystem >
Privatuniversitäten

www.studienwahl.at

www.studiversum.at

Erasmus+

Безперервне навчання

Erasmus+ – це найуспішніша та найпопулярніша програма Європейського Союзу. Вона вже наклала відбиток на ціле покоління. Вже понад 30 років програма Erasmus+ дає можливість людям з усіх кінців Європи і навіть за її межами набратися корисного досвіду та набути цінних знань і навичок. До 2027 року ЄС виділить на програму Erasmus+ понад 26 мільярдів євро. Таким чином, кількість її учасників має перевищити десять мільйонів людей.

Програма ЄС Erasmus+, яка побудована **за принципом безперервного навчання**, охоплює весь спектр освіти: загальна освіта, професійна освіта, вища освіта та освіта для дорослих. Крім того, розвиваються проекти з обміну досвідом між молоддю та заходи у сфері спорту.

Незважаючи на кордони, у центрі уваги завжди знаходиться ідея європейського та міжнародного обміну і взаємного знайомства. Програма Erasmus+ забезпечує можливість навчання, викладання, стажування або міжнародного співробітництва в іншій європейській країні. Програма забезпечує **мобільність студентів, школярів, учнів і вчителів, а також педагогів та загального шкільного та вузівського персоналу з метою подальшого розвитку**. Можлива також і віртуальна мобільність.

Крім того, програма Erasmus+ сприяє створенню коопераційних зв'язків між школами, закладами професійної освіти та підвищення кваліфікації, а також структурами вищої школи та навчання дорослого населення, юнацькими організаціями та підприємствами.

Завдяки закордонному досвіду або участі в міжнародному проєкті учні покращують свої професійні, мовні, соціальні та міжкультурні компетенції. Програма сприяє **обміну знаннями та досвідом** у галузі педагогічних методів та покращує професійні та мовні навички учнів. Додатково формується підвищена самосвідомість щодо спільної Європи та поглиблене розуміння соціального, мовного та культурного різноманіття.

Крім країн-членів ЄС, у програмі Erasmus+ також беруть участь Ісландія, Ліхтенштейн, Норвегія, Північна Македонія, Сербія та Туреччина, а в певних заходах можуть бути задіяні й інші країни. Таким чином, вища та професійна освіта набуває світової мобільності.

Компанія OeAD-GmbH виступає в ролі австрійського національного оператора програми Erasmus+. Вона надає консультації та супроводження всім зацікавленим особам та закладам.

www.bmbwf.gv.at

> Themen > EU/Internationales > Erasmus+

www.erasmusplus.at

Освіта для дорослих

Навчання дорослого населення в Австрії складається з **безлічі освітніх організацій з різними цілями та програмами навчання**. Їхній **освітній спектр** охоплює загальноосвітні програми, базову освіту та завершення раніше незакінченого навчання, програми професійної освіти, зокрема, курси менеджменту та особистісного розвитку, а також вищу та університетську освіту. Дуже важливим фактором для успіху подальшого навчання є розробка та впровадження освітніх програм, орієнтованих на дорослих людей та конкретні цільові групи, а також наявність якісного консалтингу в галузі освіти та профорієнтації.

Школи для працюючих та отримання третинної післядипломної освіти

Особи, які вже ведуть професійну діяльність або здобули закінчену професійну освіту, мають можливість паралельно з роботою отримати додаткову кваліфікацію, скориставшись освітніми програмами, орієнтованими на конкретні потреби. Пропозиція охоплює навчання в загальноосвітніх школах, професійно-технічних училищах і технікумах для працюючого населення, в коледжах та академіях, а також проходження курсів практичної підготовки. Крім того, є можливість **підвищення кваліфікації** в університетах та спеціалізованих вузах – в останніх додатково є спеціальні навчальні програми для здобуття заочної освіти.

Організації

До організацій, які працюють за підтримки Федерального міністерства освіти, науки й наукових досліджень, і які пропонують освіту

для дорослих, відносяться, приклад, центри освіти для дорослих, інститути підвищення кваліфікації, інститути стимулювання економічної діяльності та цілий ряд некомерційних регіональних організацій для навчання дорослого населення, які пропонують як загальну, так і професійну **освіту та підвищення кваліфікації**. Важливим завданням навчання дорослого населення є розробка та впровадження освітніх програм, орієнтованих на дорослих людей та конкретні цільові групи, а також забезпечення якісного консалтингу в галузі освіти та профорієнтації, щоб відкрити доступ до навчання протягом усього життя шляхом надання спеціальної інформації/консультацій, отримання базової освіти, завершення раніше незакінченого навчання тощо.

За допомогою спеціальних програм підтримки, таких як *Консалтинг у сфері освіти Австрії* та *Ініціативне навчання дорослого населення* консультації та програми навчання для здобуття базової освіти та завершення раніше незакінченого навчання надаються безкоштовно.

Ціль ініціативного навчання дорослого населення полягає в тому, щоб надати найкращі шанси на ринку праці та забезпечити підтримку в соціальній інтеграції. Молодим і дорослим людям, які проживають в Австрії, незалежно від походження та вихідної освіти, надається можливість безкоштовно отримати базові навички, зокрема, після закінчення шкільного етапу освіти.

Навчальні курси

Навчальні курси для підготовки до **екзамену на отримання свідоцтва про закінчення неповної середньої школи, до экза-**

мену на професійну зрілість, до екзамену на атестат зрілості екстерном та до вступних іспитів пропонуються освітніми організаціями для дорослих по всій Австрії, в адаптованій для дорослих формі.

В рамках іспиту на професійну зрілість три з чотирьох частин іспиту можна скласти в освітньому закладі для дорослих, який пропонує офіційні курси для підготовки до такого іспиту.

Для підготовки до іспиту на отримання свідоцтва про закінчення неповної середньої школи в освітніх організаціях для дорослих також є курси в адаптивній формі. Іспити складаються максимум із шести предметів (чотири обов'язкові предмети та два з чотирьох предметів на вибір). В рамках офіційних підготовчих курсів можна скласти не більше п'яти іспитів на отримання свідоцтва про закінчення неповної середньої школи. Актуальною залишається і колишня форма складання іспитів екстерном для отримання атестата про закінчення середньої школи.

www.bmbwf.gv.at

> Themen > Erwachsenenbildung

www.erwachsenenbildung.at

Шкільні психологічні консультації

Потрібні нові сили? Свіжі ідеї? Впевненість?

Шкільні психологічні
консультації допоможуть у цьому.

0800 211 320

Телефон
гарячої лінії

Шкільна психологія – шкільні психологічні консультації для учнів, вчителів та опікунів

- Підвищення мотивації до навчання
- Довіра та подолання складних ситуацій
- Впевненість на іспитах
- Гарні перспективи на майбутнє
- Психосоматичний комфорт
- Консультації у сфері освіти
- Перспективи та орієнтація
- Залагодження домашніх ситуацій
- Віддалення та захист у разі насильства
- Вирішення кризових ситуацій

В австрійській системі шкільної освіти шкільна психологія доступна для школярів, вчителів та опікунів по всій країні у формі психологічної консультативної служби управління освіти. Консультаційні пункти є у всіх регіонах. Звернення за послугами зі шкільної психології є добровільним, безкоштовним та конфіденційним.

Як відбувається процес консультування?

Встановлення контакту можливе телефоном або електронною поштою. Потім узгоджуються термини щодо докладної консультаційної розмови зі шкільним психологом. Консультаційна бесіда може відбутися у формі особистої розмови в консультаційному центрі або у школі, а також у мережі чи телефоном.

Загальнонаціональна телефонна лінія (безкоштовно та конфіденційно): 0800 211320

Крім проведення індивідуальних консультацій, шкільна психологічна служба координує та підтримує психосоціальну допомогу у шкільному секторі з боку інших фахівців, таких як, консультанти для учнів із питань освіти.

Консультації з питань освіти в окремих федеральних землях

Бургенланд

www.bildung-bgl.gv.at > Service > Schulpsychologie

Каринтія

www.bildung-ktn.gv.at > Service > Schulpsychologie

Нижня Австрія

www.bildung-noe.gv.at > Schule und Unterricht > Schulpsychologie

Верхня Австрія

www.bildung-ooe.gv.at > Schulpsychologie

Зальцбург

www.bildung-sbg.gv.at > Service > Schulpsychologie

Штирія

www.bildung-stmk.gv.at > Service > Schulpsychologie

Тіроль

www.bildung-tirol.gv.at > Service > Schulpsychologie

Форарльберг

www.bildung-vbg.gv.at > Service > Schulpsychologie

Відень

www.bildung-wien.gv.at > Service > Schulpsychologie

Контактні дані консультаційних центрів

www.schulpsychologie.at

Інформація щодо студентських та освітніх консультацій

www.schulpsychologie.at/schuelerberatung

Психологічні консультації для студентів

Служба психологічного консультивання студентів – це центральний пункт психологічного консультивання, підтримки, а також порад щодо вибору курсу навчання для студентів.

- Психологічні консультації з навчальних та психологічних проблем
- У особливих ситуаціях: Обговорення кризових ситуацій та надання допомоги, а також подальше посередництво у спеціальних закладах для лікування тих, хто пережив втечу та насильство (також українською мовою)
- Психодіагностика проблем із роботою та продуктивністю навчання
- Поради щодо вибору професії та навчання
- Індивідуальні та групові консультації
- Чат та онлайн-консультації (німецькою та англійською мовами)
- Експресна психотерапія

Служба психологічних консультацій для студентів (PSB) працює вже понад 50 років. Вона пропонує студентам та абітурієнтам консультації та психологічну підтримку в питаннях вибору курсу, а також психологічну підтримку у вирішенні особистих питань

та проблем, пов'язаних із навчанням. Пропозиція безкоштовна, доступна в шести консультаційних центрах у Відні, Граці, Лінці, Зальцбурзі, Інсбруку та Клагенфурті, а також в Інтернеті на сайті **www.studierendenberatung.at**, та реалізовується переважно психологами, більшість з яких мають освіту психотерапевтів.

Як відбувається процес консультування?

Консультації надаються за телефоном, електронною поштою, відеотелефонією або в чаті на сайті www.studierendenberatung.at. Якщо потрібна більш розгорнута консультація або психологічна підтримка, узгоджується зустріч для проведення бесіди. На зустріч можна прийти особисто в один із шести консультаційних центрів, провести розмову телефоном або онлайн.

Контактні дані консультаційних центрів

www.studierendenberatung.at

Контактні та
сервісні пункти
в BMWWF та у
федеральних
землях

Шкільна інформація в BMBWF

www.bildung.bmbwf.gv.at > Themen > Schule > Beratungsangebote > Schulinfo

schulinfo@bmbwf.gv.at

Гаряча лінія 081020/5220

Контактні особи з питань початкової освіти у федеральних землях

Бургенланд

Розділ 7 – Освіта, культура і наука

Europaplatz 1, 7000 Eisenstadt

Tel.: +43 57 600-2082

E-Mail: post.a7@bgld.gv.at

Відділ – Дитячі садки

Tel.: +43 57 600-2495

E-Mail: post.a7-bildung@bgld.gv.at

Каринтія

Розділ 6 – Освіта та спорт

Mießtaler Straße 1, 9021 Klagenfurt am Wörthersee

Tel.: +43 50 536-16002

Fax: +43 50 536-16000

E-Mail: abt6.post@ktn.gv.at

Нижня Австрія

Розділ – Дитячі садки

Landhausplatz 1, 3109 St. Pölten, Tor zum Landhaus

Секретаріат, інформація: +43 2742 9005-13242

Fax: +43 2742 9005-13595

E-Mail: post.k5@noel.gv.at

Верхня Австрія

Управління освіти у Верхній Австрії

Розділ – Елементарна педагогіка

Bahnhofplatz 1, 4021 Linz

Tel.: +43 732 7720-DW

E-Mail: BD-OOE.Post@bildung-ooe.gv.at

Зальцбург

Розділ 2 – Культура, освіта, суспільство і спорт

Gstättengasse 10, 5020 Salzburg

Tel.: +43 662 8042-2575

Fax: +43 662 8042-2916

E-Mail: kultur-bildung@salzburg.gv.at

Відділ 2/01 – Початкова освіта та догляд за дітьми

Tel.: +43 662 8042-5415 oder -2698

E-Mail: kinder@salzburg.gv.at

Штирія

Розділ 6 – Освіта та суспільство

Karmeliterplatz 2, 8010 Graz

Tel.: +43 316 877-2099

Fax: +43 316 877-4364

E-Mail: abteilung6@stmk.gv.at

Відділ – Виховання та догляд за дітьми

Karmeliterplatz 2, 8010 Graz

Tel.: +43 316 877-5499

Fax: +43 316 877-2136

Тіроль

Розділ – Суспільство і робота

Meinhardstraße 16, 6020 Innsbruck

Tel.: +43 512 508-807804

Fax: +43 512 508-747805

E-Mail: gesellschaft.arbeit@tirol.gv.at

Початкова освіта

Heiligegeiststraße 7, 6020 Innsbruck

Tel.: +43 512 508-7882

Fax: +43 512 508-747805

E-Mail: ga.elementarbildung@tirol.gv.at

Форарльберг

Розділ – Елементарна педагогіка, школа та суспільство

Landhaus, 6900 Bregenz

Tel.: +43 5574 511-22105

Fax: +43 5574 511-922195

E-Mail: bildung.gesellschaft@vorarlberg.at

Відень

Місто Відень – Дитячі садки (МА 10)

Thomas-Klestil-Platz 11 (Town Town), 1030 Wien

Tel.: +43 1 277 55 55

E-Mail: post@ma10.wien.gv.at

МА 11 – Служба захисту дітей та молоді у Відні (попередня назва: відомство у справах молоді та сім'ї)

Rüdengasse 11, 1030 Wien

Tel.: +43 1 4000-8011 (Servicetelefon)

Fax: +43 1 4000 99-8011

E-Mail: service@ma11.wien.gv.at

Контактні особи у шкільному секторі федеральних земель

Бургенланд

Карін Вукман-Артнер ((Mag. Karin Vukman-Artner),

управління освіти Бургенланда

Kernausteig 3, 7001 Eisenstadt

Tel.: +43 2682 710 11-20

E-Mail: karin.vukman-artner@bildung-bgld.gv.at

Каринтія

Дажмар Цьорер (Mag. Dr. Dagmar Zöhrer), управління освіти Каринтії

10. Oktoberstraße 24, 9020 Klagenfurt/Celovec

Tel.: +43 5 0534-10230

E-Mail: dagmar.zoehrer@bildung-ktn.gv.at

Нижня Австрія

Марія Хандл-Стельцхаммер (Maria Handl-Stelzhammer, MA),
управління освіти Нижньої Австрії
Rennbahnstraße 29, 3109 St. Pölten
Tel.: +43 2742 280-4120
E-Mail: maria.handl-stelzhammer@bildung-noe.gv.at

Верхня Австрія

Готфрід Хірц (Dipl.-Päd. Gottfried Hirz), управління освіти
Верхньої Австрії
Sonnensteinstraße 20, 4040 Linz
Tel.: +43 732 7071-1131, +43 664 88 41 45 73
E-Mail: Gottfried.hirz@bildung-ooe.gv.at

Зальцбург

Люсія Едер (Mag. Lucia Eder), управління освіти Зальцбурга
Mozartplatz 10, 5010 Salzburg
Tel.: +43 662 8083-1054
E-Mail: lucia.eder@bildung-sbg.gv.at

Штирія

Александра Етtingер (Alexandra Ettinger), управління освіти Штирії
Körbnergasse 23, 8011 Graz
Tel.: +43 5 0248 345-198
E-Mail: alexandra.ettinger@bildung-stmk.gv.at

Тіроль

Наташа Марошевац (Natasa Marosevac), управління освіти Тіролю
Innrain 1, 6020 Innsbruck
Tel.: +43 512 9012-9292
E-Mail: natasa.marosevac@bildung-tirol.gv.at

Форарльберг

Мустафа Джан (Dipl.-Päd. Mustafa Can), управління освіти

Форарльберга

Bahnhofstraße 12, 6900 Bregenz

Tel.: +43 5574 4960-312

E-Mail: mustafa.can@bildung-vbg.gv.at

Відень

Марина Бернатович (Marina Bernatovic), управління освіти Відня

Wipplingerstraße 28, 1010 Wien

Tel.: +43 1 525 25-77017

E-Mail: marina.bernatovic@bildung-wien.gv.at

Контактні особи з питань навчання в університетах і коледжах

Австрійська студентська спілка (ÖH)

Австрійська студентська спілка є юридичним представником усіх студентів в Австрії. Вона пропонує широкий спектр консультацій та послуг, які охоплюють усі сфери студентського життя. Сюди належить, зокрема, консультування іноземних абітурієнтів та студентів різними мовами.

www.oeh.ac.at – Сайт ÖH

ОеAD – агентство з освіти та інтернаціоналізації

ОеAD – це австрійське агентство з освіти та інтернаціоналізації. У межах агентства реалізуються міжнародні програми Erasmus+ та європейський корпус солідарності, програми ЄС із перебування

за кордоном та міжнародне співробітництво. В ОеAD можна дізнатися детальну інформацію щодо в'їзду, проживання, навчання та стипендії.

www.oed.at – Сайт ОеAD

www.studyinaustria.at

Stipendium.at – відомство з надання навчальних грантів

В Австрії питанням фінансової підтримки під час навчання в основному займається відомство з надання навчальних грантів. Офіси є у Відні, Граці, Лінці, Зальцбурзі, Інсбруку та Клагенфурті. Для можливості отримувати гранти потрібно виконувати певні вимоги та дотримуватися певних термінів.

www.stipendium.at – Сайт відомства з надання навчальних грантів

Огляд курсів, які пропонуються в Австрії

Огляд напрямків навчання у 73 університетах Австрії можна знайти на таких вебсайтах:

www.studienwahl.at та www.studiversum.at – інформаційна сторінка BMBWF

www.studienplattform.at – інформаційна сторінка ÖH

Омбудсмен у справах студентів

У разі виникнення будь-яких питань, проблем та скарг із приводу навчання в австрійському університеті, омбудсмен у справах студентів завжди готовий надати консультації та підтримку. Зв'язатися з ним можна безпосередньо через вебсайт www.hochschulombudsmann.at.

www.hochschulombudsmann.at – Сайт омбудсмена у справах студентів

Консультаційні центри з профорієнтації

Профорієнтація

Портал «ibobb-Information: інформація, поради та орієнтири для навчання та роботи»: portal.ibobb.at

Центри профорієнтації

Відкриваються службою ринку праці або Торговельною палатою у всіх федеральних землях.

www.ams.at/berufsinformation

www.wifi.at/karriere/bildungsberatung

Консультаційні центри з навчання дорослого населення

Освітні консультації для дорослих

Інформація та адреси освітніх консультаційних центрів

www.erwachsenenbildung.at, www.bib-atlas.at

Спеціальне видання брошури
«Освітні шляхи в Австрії» 2021/22

Брошура доступна на сайті
pubshop.bmbwf.gv.at такими мовами:

Англійська

Українська